

МИХАЈЛО АЋИМОВИЋ (1926–1991)

Дана 15. јануара 1991. године преминуо је истакнути активни редовни професор Правног факултета у Београду др Михајло Аћимовић. На комеморативној седници Наставно–научног већа Факултета, у присуству бројних поштовалаца проф. Аћимовића, 18. јануара 1991. године говорили су: декан Правног факултета проф. др Мирослав Петровић, шеф Катедре за кривично право проф. др Живојин Алексић, студент–продекан Михајло Рабреновић, у име Адвокатске коморе Србије адвокат Слободан Шошкић, а у име Правног факултета у Нишу, где се пок. професор Аћимовић више година бавио педагошком активношћу, проф. др Видоје Миладиновић. Истог дана, на сахрани на Новом гробљу у Београду, од проф. Аћимовића својим говорима опростили су се декан Правног факултета у Београду проф. др Мирослав Петровић и проф. др Мирослав Ђорђевић.

Реч проф. др Видоја Миладиновића

Вест о смрти професора Михајла Аћимовића дубоко је потресла све наставнике, сараднике и остале радне људе Правног факултета у Нишу. Тешко је поверовати да драгог професора никада више нећемо видети на нашем Факултету, на коме је започео своју универзитетску каријеру, био професор више од једне деценије и стекао највише универзитетско звање.

Доласком професора Аћимовића студенти права су били богатији за сазнања из нових научних дисциплина које се до тада нису изучавале – Криминологије и Судске психологије. Захваљујући његовим изузетно занимљивим предавањима, консултацијама и вежбама, генерације студената су заволеле ове интердисциплинарне предмете. О томе сведочи изузетно велика посећеност предавањима и вежбама и велики број семинарских радова. Професор Аћимовић је био посебно омиљен међу студентима, пошто је у настави и ван ње умео да им се приближи, схвати њихове проблеме, да их посаветује и да им помогне.

Посебан научни и стручни допринос професор Аћимовић је дао на кривичноправном смеру последипломских студија. Велики број последипломаца радио је под будним оком професора Аћимовића. Својим саветима и пуним ангажовањем трудио се да олакша пут до стицања нових научних сазнања и академских звања, храбрећи младе генерације и сараднике да им ништа у науци не буде недостижно и учећи их да је научни и истраживачки рад један од најлепших и најкреативнијих послова. Посебну љубав према науци и раду у настави на Факултету ширио је међу својим млађим колегама са којима је, не штедећи време и стрпљење, искрено и пријатељски сарађивао. За професора није било тешко да, иако стално настањен у Београду, испуњава све обавезе везане за наставу и рад органа Факултета у Нишу. Давао је све од себе да помогне у решавању основних факултетских проблема и афирмацији нишког Правног факултета. За изузетан допринос и раду Факултета био је награђиван поводом Факултетских јубилеја Плакетом и Повељом.

Иако већ нарушеног здравља, није прекидао сарадњу са нашим Факултетом. Својим прилогом обележио је излагање јубиларног броја „Зборника

Правног факултета у Нишу". Овај број Зборника професор није стигао да прочита.

Драгог професора и пријатеља међу нама више нема. Остају његова дела и успомена на изузетног научника, племенитог и дивног човека.

Реч Михајла Рабреновића

По угледу на добру традицију у англосаксонским земљама, на наш Факултет је међу студенте дошао адвокат др Михајло Аћимовић у најбољим годинама свога живота да би допринео развоју наших младих генерација.

Са нама студентима радио је брзо и лако, без видљивог напора. Од њега никада нисмо чули да има неки проблем.

У читавом свом раду и деловању увек је поступао у складу са њему својственом професорском етиком, поштено, храбро и хумано, па његов одлазак оставља велику празнину међу нама.

Био је прави интелектуалац, много је читао, писао и пуно је знао. Своје знање је лако преносио на нас – његове студенте. Волео је живу реч, увек је имао шта да исприча на кратак језгровит начин, уз духовиту опаску.

Свом послу прилазио је мирно и сталожено – без журбе и нервозе. Генерације студената су са пажњом и задовољством слушале његова предавања.

Био га је глас да су код њега студенти ретко и тешко падали на испитима. То није истина. Сваког студента је било срамота да дође код тако доброг човека да нешто не зна.

Професор Михајло Аћимовић је као председник Комисије за студентска питања увек имао изузетно много разумевања за студенте. Молбу сваког студента је уважавао, чак и тамо где није било правног основа налазио је један људски основ као подлогу за решења.

Дружелубив и спреман на шалу, имао је широк круг пријатеља, био је омиљен. Отворен и непосредан, гајио је чисте односе; ако се са нечим није слагао то је, без љутње – смирено и одмерено исказивао. Са професором Аћимовићем је било лепо поразговарати у друштву, у кабинету, на ходнику, било где. Много лепих часова свако од нас је провео са њим јер је он стварао веселу, пријатну атмосферу. Сигуран сам да наша будућа весеља и свечаности без њега неће више бити тако лепа – много ће нам недостајати.

Професор Михајло, достојан син поносне куће Аћимовића, умро је као јунак на свом бојном пољу, за професорским столом. Син народа који слави јунаке, народа који умире да би живео, морао је живети и умрети као јунак.

Као ураган, избијала је из њега необуздана енергија, која је била основа његовог бића и извор његовог плодног хтења и остварења. Као да је хтео да нагомилану енергију утроши, да сагори живота плам и из живота што пре пређе у легенду.

Професор Аћимовић нас је напустио, али остаје у нашим мислима. Сигуран сам да ће тако остати заувек јер се такав човек не заборавља, а његов животни пут и дело су истовремено поруке које оставља својој породици и свима нама. Празнина која остаје његовим одласком је велика, губитак ненадокнадив, али ако нешто може то да ублажи, онда нам за утеху остаје у сећању његов лик. Наша срца распиње туга. Но, груди наше испуњава понос, понос што се можемо звати студентима и пријатељима нашег професора и пријатеља који је прешао у легенду нашег Михајла Аћимовића.

Његови блиски могу бити поносни и сигурни да професор Аћимовић одлази од нас вољен и упамћен по добру и да сви ми са њима делимо бол и жалост и да чувамо успомену на њега.

Хвала професору Михајлу Аћимовићу за све оно што је за нас учинио и за све лепе часове проведене са њим.

Реч Слободана Шошкића

Дугогодишња колегијална, пријатељска и људски топла сарадња са проф. др Михајлом Аћимовићем, прекинута је његовом изненадном смрћу, иако је своју болест хитро носио годинама.

За његову смрт чланови Председништва Удружења за кривично право и криминологију Србије чули су у тренутку када је требало да почне седница којој он није могао да присуствује, али је својим писмом написаним у болесничкој постели сугерирао тихо и ненаметљиво шта би требало урадити, баш онако како је то годинама чинио не желећи да своје ставове намеће било коме, већ да снагом разложности и уверљивости својих предлога учини да се они прихвате. И у том последњем писму, у коме се назире суочавање са смрћу, Мића Аћимовић размишља о текућим проблемима нашег Удружења и истиче плодносан рад Председништва коме је председавао неколико година.

У свом раду у Савезу Удружења за кривично право и криминологију Југославије и српском удружењу увек је тежио да се споји теорија са праксом и да се што више људи из праксе ангажује на стручном сагледавању кривично–правних и криминолошких питања. Његово ангажовање на пословима поменутих удружења било је заливљујуће и он је читав посао, иако болестан, обављао са љубављу и ентузијазмом који је својствен људима не само научне вокације већ и онима који су по својој природи истински истраживачи хуманог сагледавања живота.

Иако је радио у времену која нису била оптимистичка, већ пуна препрека за слободну критику мисао, он је био задовољен оптимизмом који је те баријере савладавао научно достојанственим приступом. Овакав његов став потиче још из времена када је радио као адвокат, када је као изванредан бранилац прилазио одбранама у предметима који су тражили широко образовање, бранилачку одважност и људску храброст. Бројна саветовања одржана у оквиру рада Удружења за кривично право и криминологију Србије са својим актуелним темама које су покренуле не само решавање одређених научних проблема већ и политичких, резултат су његовог мудрог и пронишљивог размишљања. Није се понашао у таквим приликама као догматичар, правни конзервативац, апологета постојећих научних и практичних ставова, већ као објективни и оштри критичар одређених ставова које је живот превазишао и о којима је требало расправљати веома критички не би ли се они уз помоћ науке и праксе променили. Све је то чинио у сарадњи са својим колегама из праксе и науке на један тих, достојанствен и отмен начин, у коме није било места за осећање личне надређености и наметање свог научног ауторитета. Желео је увек да чује другога, прилазећи људима без предрасуда, чак и више него што су то неки и заслуживали. У таквим контактима, било они приватни или службени, зрачила је његова благородност, људска нежност и пуно поштовање достојанства саговорника.

Савез Удружења за кривично право и криминологију и Српско удружење смрћу проф. др Михајла Аћимовића губе свог изванредног члана који је својим ангажовањем и великим личним, научним и практичним ауторитетом окупио правнике из свих области правничке делатности. Његов плодносан рад, ведри лик и научно деловање остаће у трајном сећању садашњих и бивших чланова Удружења, а за будућа поколења представљаће пример идеалног споја научног и практичног сагледавања кривично–правних и криминолошких питања.

За све што је урадио – нека му је вечна слава и хвала.

Реч проф. др Мирослава Ђорђевића

У овом тешком тренутку, када се опраштамо са нашим драгим колегом, другом и пријатељем бескрајно смо тужни што наш вољени Михајло Аћимовић није више међу нама, али смо и бескрајно поносни што смо били колеге

и пријатељи са таквим човеком какав је он био. А био је прави човек у сваком времену и у свакој прилици.

Припадао је оној генерацији која је у својим младим годинама преживљавала тешка ратна времена и невоље које је рат донео. Као достојан син својих часних и родољубивих родитеља, који су у најтежим ситуацијама и у првом и у другом светском рату повлачили увек најчасније потезе, и Михајло је храбро и достојанствено савладавао све тешкоће на које је наилазио – окупацију Суботице у којој је живео и избеглиштво у такође окупирани Београд, школовање у ратним условима и полагање испита на пољанама на периферији града на који су у то време падале бомбе, пожар у дому његове породице који су запалили окупатори напуштајући Београд. Михајло тада одлази у борбене редове за ослобођење земље, учествује у борбама на Сремском фронту, да би затим савладао и тешку болест коју је у рату добио.

Када је ратни вихор прошао, Михајло се вратио у гимназију да настави школовање. Касније се уписао на Правни факултет у Београду и дипломирао с одличним успехом. Још као студент запослио се у Удружењу економиста да би се после дипломирања посветио адвокатури у којој је дуго и успешно радио. Практичан рад у адвокатури га није удаљио од његове склоности и љубави према науци. Завршио је последипломске студије упоредног права на Међународном факултету за упоредно право у Луксембургу а затим магистарске студије на Универзитету у Чикагу. Радио је као хонорарни стручни сарадник на Правном факултету у Београду на коме је стекао и докторат правних наука. Касније бива изабран за професора на Правном факултету у Нишу а после извесног времена прелази на Правни факултет у Београду где је радио до својих последњих тренутака.

Његов научни рад карактерише свестраност у области кривичних наука: бавио се и кривичним правом, и кривично–процесним правом, и криминологијом и судском психологијом. Написао је већи број монографија и више других радова којима је значајно обогатио нашу литературу у области кривичних наука, утемељио је наставу судске психологије на Правном факултету у Београду, и увео у област наука којима се бавио бројне генерације студената на редовним и последипломским студијама. Жеља да и даље доприноси Факултету није га напустила ни до последњег тренутка. Неколико дана пред смрт говорио ми је из болесничке постеље о темама о којима ће писати ако буде оздравио. Није остварио ове жеље, али оно што је остварио велико је и часно дело за које је вредело живети. То је и једина утеха коју у овом болном тренутку растанка могу да упутим његовој породици уз поруку његовим синовима да буду поносни што су синови Михајла Аћимовића чији ће им животни пут бити најбољи путоказ у њиховом животу.

Драги Мићо, ословљавам те овим именом као твој стари школски друг, као твој колега и као твој пријатељ. Знај да овај опроштај није и прави растањак са тобом. Светлу успомену на тебе увек ће носити твоје колеге и пријатељи. Нека ти је слава за све оно што си учинио и нека ти је хвала што си нас волео и што си нам био пријатељ.